

Nr. 261 din 28 august 2023

Ministerul Educației și Cercetării

Cancelaria de Stat

Aviz

*la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a
Centrului de Tineret cu statut de instituție de drept public
(număr unic 690/MEC/2023)*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a Centrului de Tineret cu statut de instituție de drept public.

CALM a analizat prevederile proiectului HG în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

Aprobarea Regulamentului – cadru are drept scop reglementarea uniformă vis-a-vis de crearea, organizarea și funcționarea centrelor de tineret. Centrul de tineret reprezintă o instituție cu statut de instituție de drept public a cărei scop principal este realizarea unui complex de servicii și programe adresate tuturor categoriilor de tineri, având minisunea de a le asigura informarea, consilierea, educarea și petrecerea timpului liber, contribuind la pregătirea integrării lor sociale și profesionale.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14
- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435 din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436 din 28.12.2006;
- ❖ Legea cu privire la tineret, nr.215 din 29.07.2016;

3. Constatări/obiectii

În urma analizei proiectului HG, CALM a remarcat următoarele:

Pct.2 din proiectului Hotărârii Guvernului stabilește, că "Fondatorii Centrelor de tineret cu statut de instituții de drept public, în decurs de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, vor adopta propriul regulament de organizare și funcționare în conformitate cu prevederile prezentului Regulamentului – cadru".

Pct. 18 din Regulamentul – cadru de organizare și funcționare a Centrului de Tineret cu statut de instituție de drept public (în continuare – Regulamentul – cadru) prevede, că portofoliul-tip de programe/servicii pentru Centru este elaborat și aprobat de autoritatea publică centrală de specialitate.

Pct. 23 din Regulamentul – cadru prevede, că Centrul se subordonează Fondatorului, își planifică, organizează și coordonează activitatea în colaborare cu subdiviziunea/persoana responsabilă de implementarea politicilor de tineret din cadrul autorității publice fondatoare.

În art.4 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă este fixat, că pentru autoritățile publice locale de nivelul întâi se stabilesc domenii proprii de activitate, cum ar fi activități culturale, sportive, de recreație și pentru tineret, precum și planificarea, dezvoltarea și gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activități.

Potrivit art.6 alin. (2) și (3) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, raporturile dintre autoritățile publice centrale și cele locale au la bază principiile autonomiei, legalității, transparenței și colaborării în rezolvarea problemelor comune; între autoritățile centrale și cele locale, între autoritățile publice de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea nu există raporturi de subordonare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Analizând prevederile din Regulamentul – cadru menționate observăm, că sunt încălcate o serie de principii fundamentale ale descentralizării administrative fixate în art. 3 din Legea nr. 435/2006: **principiul autonomiei locale**, care presupune garantarea dreptului și capacității efective a autorităților publice locale de a reglementa și gestiona, conform legii, sub propria lor responsabilitate și în interesul populației locale, o parte importantă din treburile publice; **principiul integrității competențelor**, care presupune că orice competență atribuită autorităților publice locale trebuie să fie deplină și exclusivă, exercitarea acesteia nu poate fi contestată sau limitată de o altă autoritate decât în cazurile prevăzute de lege, **principiul corespunderii resurselor cu competențele**, care presupune corespunderea resurselor financiare și materiale alocate autorităților publice locale cu volumul și natura competențelor ce le sînt atribuite pentru a asigura îndeplinirea eficientă a acestora.

Von accentua, că este important de ținut cont de următoarele aspecte:

1. Punctul de pronire pentru elaborarea unui Regulament – cadru al Centrelor de Tineret îl constituie domeniile de competență ale subiecților implicați și caracterul raporturilor dintre acestea.

2. Autoritățile publice centrale nu pot impune obligații autorităților publice locale, ci numai să recomande întreprinderea unor măsuri necesare.

3. Dat fiind faptul, că între autoritățile centrale și cele locale nu există raporturi de subordonare, precum și din considerentul că "Centrul colaborează și se consultă în ceea ce privește aspectele metodice și metodologice ale activității sale cu Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret", autoritatea publică centrală de specialitate nu trebuie să se implice în activitatea Centrelor de Tineret, respectiv nu poate avea dreptul să elaboreze și aprobe portofoliul-tip de programe/servicii.

4. În localitățile rurale tineri aproape că nu mai sunt, deoarece majoritatea au migrat spre orașe sau sunt plecați peste hotare. Resursele financiare ale autorităților publice locale sunt reduse, astfel că nu în toate cazurile este posibilă deschiderea unui astfel de centru. În majoritatea satelor există case de cultură (o reminescentă sovietică), unde activează doar directorul și deridicatoarea și practic nu sunt organizate activități/evenimente din lipsa resurselor financiare.

5. Pentru ca tineretul să nu plece din sate, în primul rând trebuie să existe grădinițe și școli, inclusiv licee. Optimizarea numărului de instituții de învățământ, mai ales prin lichidarea totală a acestora în unele localități, are drept consecință directă migrarea tinerilor, inclusiv cu familia.

Reieșind din prevederile expuse *supra*, **am constatat că activitățile pentru tineret țin de competența proprie și exclusivă a autorităților publice locale de nivelul întâi**, astfel că tot ce se referă la: înființarea și încetarea activității, modul de organizare și funcționare a Centrelor de tineret, precum și finanțarea activităților Centrului de Tineret urmează să se decidă de către fondator.

Prevederile Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a Centrului de Tineret nu trebuie să contravină Constituției Republicii Moldova, Legii nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, precum și Cartei Europene a Autonomiei Locale din 1985, ratificată de Republica Moldova, astfel că noile reglementări nu pot fi aplicabile dacă nu se ține cont de standardele naționale și internaționale în domeniu.

4. Propuneri și recomandări

În vederea îmbunătățirii prevederilor proiectului Hotărârii Guvernului, propunem:

I. O nouă redacție a pct. 2 din proiectul Hotărârii Guvernului:

„2. Se recomandă autorităților administrației publice locale aplicarea prevederilor Regulamentului – cadru, aprobat prin prezenta hotărâre, la elaborarea regulamentelor de organizare și funcționare a Centrelor de Tineret înființate în unitatea administrativ-teritorială.”

II. Următoarele modificări ale Regulamentului-cadru:

1. La pct. 12 subpunctul 1) textul „autorității administrației publice executive și deliberative” se substituie cu textul „autorității publice locale deliberative”;

5. La pct. 55 textul „cu acordul în scris al fondatorului” se substituie cu textul „în modul stabilit de fondator”.

6. Pct. 56 va avea următorul cuprins:

„56. Activitatea Centrului încetează prin decizia autorității publice fondatoare.”

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a Centrului de Tineret cu statut de instituție de drept public poate fi propus pentru aprobare, doar după modificarea prevederilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec: C. Scorțescu,
expert CALM,
tel. 22 35 09